

**МАРК
АКСЕЛЬРОД**

**КАРТОННІ
ЗАМКИ**

МАРК АКСЕЛЬРОД

КАРТОННІ ЗАМКИ

Роман у 125-ти розділах,
включно з прологом, епілогом
та постскриптумом, що
документує життя та часи
Дункана Хоакіма Каца,
бразильсько-американського романіста

З англійської переклав *Роман Гардашук*

Львів
Видавництво Старого Лева
2023

УДК 821.111(73)-31
А 42

Cardboard Castles
Copyright © Mark Axelrod-Sokolov, 1992, 2021

А 42 **Марк Аксельрод**
Картонні замки [Текст] : роман / Марк Аксельрод; переклад з англ.
Романа Гардашука. — Львів : Видавництво Старого Лева, 2023. — 328 с.

ISBN 978-617-679-578-0

Цей роман можна назвати доволі химерним і заплутаним за формою та змістом — читач запідозрить це, щойно прочитавши Пролог. Згодом здаватиметься, що це якась гра, де автор — майстерний оповідач, вправний маніпулятор, дивак-філософ, що насміхається з читача чи просто тримає увагу й зачаровує в стилі Кафки, Бальзака, Джойса або ж у стилі, не подібному на інших, бо ж сам Марк Аксельрод — професор компаративістики.

Ви дізнаєтеся про письменника Дункана Каца, який позиватиметься на Бога, бесідуватиме зі Смертю, подорожуватиме, кохатиме і страждатиме, але не це головне. Багатоголосся «Картонних замків» — це безліч голосів фантастичних героїв, вишуканих метафор, прозорих ритмів, літературних алюзій, і всі вони про одне — людське порозуміння. І це правда, яка може виявитися єдиною істиною в цьому романі, яку, зрештою, автор сам заперечує.

УДК 821.111(73)-31

Як і завжди, Луні, Камі та Маті

© Марк Аксельрод, текст, 1992, 2021
© Роман Гардашук, переклад, 2023
© Дмитро Дзюба, обкладинка, 2023
© Видавництво Старого Лева,
українське видання, 2023

ISBN 978-617-679-578-0 (укр.)
ISBN 0-944870-08-2 (англ.)

Усі права застережено

Ще раз висловлюю особливу подяку Джеффові Вілкіну
та Дмитру Радойсу за їхній позитивний внесок.

Зміст

Пролог. Я — письменник	14
1. Роман починається	18
2. Філадельфія, Бостон, Нью-Йорк, Детройт, Індіанаполіс, Чикаго, Лос-Анджелес, Сан-Франциско, Кермел, Етцетера, Етцетера, Міннеаполіс і Сент-Пол	20
3. Дункан Кац, позивач, проти Бога, відповідача	23
4. <i>Voir Dire</i> , або ж Ректи істину	37
5. Процес	49
6. Вирок	65
7. Господь на Суді	74
8. В якому Господь коментує Каспарову вмілість у ролі судового представника	76
9. Вставка до розділу вісім	77
10. Переклад дев'ятого розділу	78
11. Закляття для витворення й використання килима-самольота	79
12. Мій спаситель — Жан-Клод Боке	88
13. Дешеві рейси, туристичні авіалінії та британська стюардеса на ім'я Ванесса	92
14. Ванесса була білінгвою	100
15. У Марселі є жебраки, що сплять у картонних замках	101
16. Талія та Мельпомена	112
17. Значення розділу «Талія та Мельпомена»	113
18. Ще трошки про провальність розділу 17	114
19. В якому Хтось-Такий-Як-Волхв з'являється у кафе на вокзалі Сен-Шарль	115

20.	Портрет митця з натури	122
21.	Трошки про автора	124
22.	Ще трошки про автора	129
23.	Про Марцеллу та апосіопезу.	132
24.	Під ногами Еси ді Кейроша	134
25.	Про Марцеллу та апосіопезу (продовж.)	136
26.	Ще кілька речей	142
27.	Тридцять хвилин до Ла-Сіма.	144
28.	Погодні новини з Міст-Близнюків.	150
29.	В якому автор намагається описати селище Ла-Сім у манері одного відомого автора	151
30.	В якому автор, зазнавши невдачі при описі селища в манері одного відомого автора, описує кондоміній власним голосом	154
31.	Українська лекція про романи, зачитана професором Італо ла Савіо	157
32.	Коментар до коментаря Ла Савіо	158
33.	Перехід	159
34.	Трошки про Жана-Франсуа та готель «Розкошель»	160
35.	Моя вечірня у готелі «Розкошель»	162
36.	Вечірнє меню готелю «Розкошель»	163
37.	Моя вечірня (продовж.)	164
38.	Латиноамериканське прислів'я	175
39.	Зауваження про пані ді Фуне	176
40.	Підглядання за Гадарою	178
41.	Гадаринське резюме	180
42.	Частковий та неповний нарис Гадари га-Леві .	181
43.	Діалог з Гадарою	182
44.	Трохи надсекретних штук про Гадару	185
45.	Дрібка ізраїльської історії	186

46.	Шпигунка до душі	188
47.	Антракт	189
48.	Сон перед Гадарою	190
49.	Перехід	192
50.	Про Жана-Крістофа, відомого як Сколі	193
51.	«Теорія пандемічної ностальгії» Сколі	195
52.	Погодні новини з Міст-Близнюків	198
53.	Тінь Ахілла говорить до Одиссея	199
54.	Об-ла-ді об-ла-да	206
55.	Кода для Джона Леннона	207
56.	Новини Національної баскетбольної асоціації .	209
57.	Перехід	214
58.	Кілька тактів з Берліозового «Реквієму»	215
59.	«Афоризм про нестерпні починання та оплакувані кончини» Сколі	216
60.	Кадіш Брунові Шульцу	217
61.	Вільний переклад шістдесятого розділу	219
62.	Смерть, про Голокост	220
63.	Квіти в Аушвіці	221
64.	Кілька рядків із «Воєнного реквієму» Бріттена	222
65.	Битва мережеских воєн	223
66.	«Теорія вселенських раків» Сколі	225
67.	Волт Вітмен про війну	226
68.	Сезар Бомбе, Домінік, Салвіаті, Котонне, Шам'є, Барон де Кютандр, Вільям Крокодил етцетера .	227
69.	Барон Фредерік де Стендаль	228
70.	Анрі Бейль	229
71.	Стендаль про любов	230
72.	Кохальний дисклеймер	231
73.	Роз'яснення до Розділу 72	232

74.	Маскарад	234
75.	Перехід	238
76.	«Теорія священної буськи» Сколі	239
77.	Гадара їде	241
78.	Перехід	243
79.	Новини від Сейді	244
80.	Лист до пані Крахмальник	246
81.	Відкоша пані Крахмальник	247
82.	Кацова відсіч	248
83.	Відповідь Крахмальник	249
84.	Кацова відраза	250
85.	Відчай Крахмальник	251
86.	Останнє Кацове слово	252
87.	Критикам	253
88.	Що коментує попередній розділ	254
89.	Опитування Читача	255
90.	Погодні новини з Міст-Близнюків	257
91.	Новини новин	258
92.	Дурень на причалі	259
93.	Раптове усвідомлення того, ким був волхв із Розділу 19	264
94.	Бодлерів сон про цікаву особу	265
95.	Що побачив Бодлер	266
96.	<i>Les Mots Croises Facile</i>	267
97.	Коментар до « <i>Les Mots Croises Facile</i> »	269
98.	Сон, що надав розв'язок № 8 по вертикалі	270
99.	Помираючи, Гадара...	271
100.	Повернення до Мельпомени	272
101.	...Майже	273
102.	Повернення до Талії	274
103.	<i>Mors Janua Vitae</i> Смерть Жана-Крістофа	275

104.	Останні слова Жана-Крістофа	277
105.	Остання воля Жана-Крістофа	278
106.	На прибережній могилі Жана-Крістофа	280
107.	<i>In memoriam</i>	282
108.	Друге повернення до Мельпомени	283
109.	<i>Le Page Noir</i>	284
110.	Абсолютно Останній Судний День	285
111.	Погодні новини з Міст-Близнюків	293
112.	Повідомлення від Жана-Клода	294
113.	З днем народження, Дункане	295
114.	Троянда з Жан-Крістофового саду	296
115.	Тридцять хвилин до Марселя	298
116.	У кафе на вокзалі Сен-Шарль	299
117.	У потягу до Парижа	301
118.	Париж вечірньої весни	309
119.	<i>Rêve Gauche, Rêve Droit</i>	311
120.	Булонський Ліс, Люксембурзький сад та інші перехожі романи	313
121.	Апологія	315
122.	Травневий сніг	316
123.	Лист від Каспара	317
124.	Рішення	318
125.	Істина	319
	Епілог	321
	Постскрипtum. <i>Adtestatio Rei Visae</i>	322